Δ.ΕΙΣΠΡ. Α 1158145 ΕΞ 2017/23.10.2017

Δ.ΕΙΣΠΡ. Α 1158145 ΕΞ 2017/23.10.2017

Ανεφάρμοστη η διάταξη Νόμου που προβλέπει την εκχώρηση ακινήτου στο Δημόσιο για εξόφληση φόρου κληρονομιάς από πολίτες με αποδεδειγμένη αδυναμία καταβολής του με μετρητά λόγω μακρόχρονης μη έκδοσης σχετικής Υπουργικής Απόφασης.

ΑΑΔΕ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Πληροφορίες Δ.Πολίτου, Φ. Μαρκουλάκη

Τηλέφωνο 210 3630573, 3635044

ΠΡΟΣ:

Υπουργείο Οικονομικών

Αυτοτελές Τμήμα Κοινοβουλευτικού Ελέγχου

Λεωχάρους 2,105 62 ΑΘΗΝΑ

Θέμα: « Απάντηση σε ερώτηση »

Σε απάντηση του με αρ. πρωτ. ΑΤΚΕ 0011261 ΕΞ 2017/70 και από 17/10/2017 υπηρεσιακού σημειώματος σας, με το οποίο μας αποστείλατε συνημμένα φωτοαντίγραφο της με αριθ. πρωτ. 380/13.10.2017 ερώτησης του Βουλευτή κ. Ν. Ι. Νικολόπουλου με θέμα: «Ανεφάρμοστη η διάταξη Νόμου που προβλέπει την εκχώρηση ακινήτου στο Δημόσιο για εξόφληση φόρου κληρονομιάς από πολίτες με αποδεδειγμένη αδυναμία καταβολής του με μετρητά (άρθρο 184 παρ. 9 Ν. 4621/2014) λόγω μακρόχρονης μη έκδοσης σχετικής Υπουργικής Απόφασης» σας γνωρίζουμε στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων μας τα ακόλουθα:

1. Η εξόφληση οφειλών προς το Δημόσιο γίνεται, σύμφωνα με τις διατάξεις του α.ν. 1819/1951 «περί τρόπου διεξαγωγής πάσης φύσεως συναλλαγών του δημοσίου» (Α' 149), του π.δ. 16/1989 «Κανονισμός Λειτουργίας των Δ.Ο.Υ.», του άρθρου 41 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (Α 170, εφεξής Κ.Φ.Δ., όπως ισχύει), καθώς και των σχετικών με το θέμα κανονιστικών Αποφάσεων (ΠΟΛ 1062/2016, ΠΟΛ 1212/2012, ΠΟΛ 1110/2013, ΠΟΛ 1276/2013) και διενεργείται σε πιστωτικά ιδρύματα ή στα ΕΛ.ΤΑ., με τη χρήση κωδικού πληρωμής και κατ'εξαίρεση στις Δ.Ο.Υ., με άμεση πληρωμή από τους οφειλέτες, (μετρητά, επιταγές ή πιστωτικές/χρεωστικές κάρτες), με χρέωση τραπεζικού λογαριασμού του οφειλέτη, ή με κατάθεση χρημάτων που εισπράχθηκαν για διάφορες αιτίες από άλλες υπηρεσίες, αρχές ή πρόσωπα (όπως απόδοση παρακρατηθέντων ποσών από αποδεικτικό ενημερότητας/βεβαίωση οφειλής - π.χ. κατά την μεταβίβαση ακινήτου λόγω πώλησης - άρθρο 12 Κ.Φ.Δ., απόδοση προϊόντος κατασχέσεων εις χείρας τρίτων, απόδοση πλειστηριάσματος κ.λπ.).

2. Με τις διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 82 του Κώδικα διατάξεων φορολογίας κληρονομιών, δωρεών, γονικών παροχών και κερδών από τυχερά παίγνια, ο οποίος κυρώθηκε με το πρώτο άρθρο του ν. 2961/2001, όπως ισχύει μετά την τροποποίησή της με την παρ. 9 του άρθρου 184 του ν. 4261/2014 καθώς και με την παρ. 15 του άρθρου 52 του ν. 4276/2014 (Α' 155) ορίζεται ότι «Με πράξη της Φορολογικής Διοίκησης επιτρέπεται η εξόφληση του συνόλου ή μέρους οφειλόμενου φόρου κληρονομιάς από οφειλέτη που βρίσκεται σε αδυναμία να τον καταβάλει με μετρητά, μετά από αίτησή του, με μεταβίβαση στο Ελληνικό Δημόσιο της πλήρους κυριότητας ολόκληρου αξιόλογου κληρονομιαίου ή άλλου ακινήτου, το οποίο βρίσκεται εντός σχεδίου πόλης και δεν βαρύνεται με οποιοδήποτε εμπράγματο δικαίωμα, αγωγή ή άλλο βάρος. Σε καμία περίπτωση δεν αποδίδεται στον οφειλέτη η τυχόν διαφορά μεταξύ της αξίας του ακινήτου που προσφέρεται και του φόρου κληρονομιάς που οφείλεται. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται η διαδικασία εξόφλησης του φόρου και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου».

Συνεπώς, για την εφαρμογή των ως άνω διατάξεων απαραίτητη είναι η έκδοση της ανωτέρω κανονιστικής πράξης (απόφασης Υπουργού Οικονομικών), η οποία τελεί υπό επεξεργασία από τις συναρμόδιες υπηρεσίες. Σημειώνεται ότι οι συναρμόδιες/εμπλεκόμενες υπηρεσίες υπάγονται τόσο στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων, όσο και στη Γενική Γραμματεία Δημόσιας Περιουσίας και στη Γενική Γραμματεία Οικονομικής και Δημοσιονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών.

Η εν λόγω διάταξη εφαρμόζεται περιοριστικά μόνο σε περίπτωση οικονομικής αδυναμίας του αιτούντος για εξόφληση του φόρου κληρονομίας με μετρητά και όχι σε κάθε περίπτωση αδυναμίας εξόφλησης φόρου από οποιαδήποτε άλλη αιτία, και η εφαρμογή αυτή είναι δυνητική και όχι υποχρεωτική. Με την επικείμενη έκδοση της ως άνω υπουργικής απόφασης, θα καθοριστούν, μεταξύ άλλων, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά που θα πρέπει να προσκομίσει ο φορολογούμενος και να συγκεντρώσει ο αρμόδιος Προϊστάμενος Δ.Ο.Υ. παραλαβής της αίτησης, καθώς και το όργανο στο οποίο θα αποσταλεί ο φάκελος της υπόθεσης, συμπληρωμένος καταλλήλως, προκειμένου να αποφασίσει για την αποδοχή του αιτήματος.

Επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με την αρ. 671/25-11-1993 γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους που έγινε δεκτή από τον Υφυπουργό Οικονομικών και κοινοποιήθηκε στις Δ.Ο.Υ. με την υπ αριθμ. πρωτ. 1143958/10271-2/0016/31-12-1993 εγκύκλιο ΠΟΛ 1387/1993, η υποβολή αίτησης για την εξόφληση φόρου κληρονομιάς με την παραχώρηση ακινήτου στο Δημόσιο, δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα και συνεπώς δεν αίρει τις συνέπειες του ληξιπροθέσμου του συγκεκριμένου χρέους (μη λήψη αναγκαστικών μέτρων είσπραξης των ληξιπρόθεσμων οφειλών του συγκεκριμένου φόρου , κτλ).

Σημειώνεται επίσης, ότι έχει θεσπιστεί με το άρθρο 25 του ν.1882/1990, όπως αυτό τροποποιήθηκε και ισχύει με την παρ. 2 του αρ. 71 του Ν. 4337/2015, ως ποινικό αδίκημα η μη καταβολή χρεών προς το Δημόσιο και τρίτους συνολικού ποσού άνω των 100.000 €. Ειδικότερα στην παρ. 2 του άρθρου 25 του ν.1882/1990 προσδιορίζονται τα ποινικώς ευθυνόμενα πρόσωπα σε περίπτωση οφειλών προς το Δημόσιο και τρίτους, για τα οποία επιβάλλονται οι προβλεπόμενες ποινές της παρ. 1 του ίδιου άρθρου, ενώ με τη διάταξη της παρ. 3 αυτού προσδιορίζεται ο χρόνος γένεσης της ποινικής ευθύνης. Τα ανωτέρω ισχύουν σε κάθε περίπτωση παραβίασης των προθεσμιών καταβολής χρεών προς το Δημόσιο, εκτός αν από ειδικές διατάξεις απαλλάσσονται από την ποινική ευθύνη συγκεκριμένα πρόσωπα. Η υποβολή αίτησης ποινικής

δίωξης από τον Προϊστάμενο της Φορολογικής Αρχής, στον οποίο ανήκει η αρμοδιότητα είσπραξης της οφειλής κατά των ποινικώς υπευθύνων στον αρμόδιο Εισαγγελέα είναι υποχρεωτική, καθόσον το συγκεκριμένο αδίκημα διώκεται αυτεπαγγέλτως, ο οποίος κρίνει για την κίνηση ή μη της ποινικής διαδικασίας καθώς και για την μετά την άσκηση της ποινικής δίωξης αναστολή αυτής, ενώ οποιαδήποτε ένσταση δύναται να προβληθεί μόνο ενώπιον της δικαστικής αρχής.

3. Στους οικονομικά αδύναμους οφειλέτες παρέχεται η δυνατότητα ρύθμισης των βεβαιωμένων στη Φορολογική Διοίκηση οφειλών τους, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που ορίζονται στις διατάξεις της υποπαραγράφου Α2 (πάγια ρύθμιση) του πρώτου άρθρου του ν. 4152/2013 (Α΄107), στις διατάξεις ρύθμισης του άρθρου 43 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας - ΚΦΔ, (ν.4174/2013 - Α΄170), όπως ισχύουν, καθώς και στις κατ' εξουσιοδότηση εκδοθείσες Αποφάσεις Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων ΠΟΛ 1112/2013, 1277/2013, όπως ισχύουν, (σχετ. και οι εγκύκλιοι ΠΟΛ 1172/2013, 1189/2014, 1226/2015).

Με την υπαγωγή των οφειλών σε ρύθμιση τμηματικής καταβολής ληξιπρόθεσμων οφειλών και για όσο χρονικό διάστημα τηρούνται ΟΙ όροι αυτών, αναστέλλεται η λήψη αναγκαστικών μέτρων ή η συνέχιση της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης (έκδοση προγράμματος πλειστηριασμού) και λοιπών μέτρων επί κινητών ή ακινήτων εφόσον η εκτέλεση αφορά μόνο ρυθμισμένα χρέη. Ωστόσο, δεν προβλέπεται αναστολή των κατασχέσεων που έχουν επιβληθεί στα χέρια τρίτων ή έχουν εκδοθεί οι σχετικές παραγγελίες κατάσχεσης, τα ποσά όπως που αποδίδονται από αυτές θα πιστώνονται σε δόση ή δόσεις της ρύθμισης, εφόσον καταβάλλονται εντός της προθεσμίας αυτών και δεν πιστώνονται με άλλες ληξιπρόθεσμες, μη ρυθμισμένες οφειλές. Εάν ο οφειλέτης απωλέσει το ευεργέτημα της ρύθμισης, τα μέτρα που έχουν ανασταλεί συνεχίζονται. Επίσης αναβάλλεται η εκτέλεση της ποινής που επιβλήθηκε κατά τις διατάξεις του άρθρου 25 του Ν. 1882/1990, όπως ισχύει σήμερα, ή εάν άρχισε η εκτέλεσή της διακόπτεται.

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ Δ/ΝΤΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Ε. ΣΑΪΤΗΣ